

***PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W OLSZTYNIE***

***RAPORT
O STANIE SANITARNYM
ROK 2017***

CZEŚĆ: A – POWIAT GRODZKI - OLSZTYN

*Opracowali: Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Olsztynie
Pod kierunkiem: Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie*

Olsztyn 2018 r.

I. WSTĘP

Szanowni Państwo

Mam przyjemność przedstawić raport o stanie sanitarno – higienicznym powiatu olsztyńskiego. Zawiera on zadania i problemy zdrowotne, nad którymi jako instytucja powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego sprawuje nadzór Państwowa Inspekcja Sanitarna. Sprawujemy nadzór nad warunkami środowiska, warunkami zdrowotnymi żywności, żywienia, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz kosmetykami, higieny w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, nad warunkami higieniczno-sanitarnymi obiektów użyteczności publicznej, ze szczególnym uwzględnieniem podmiotów, w których udzielane są świadczenia zdrowotne.

Szeroki zakres prowadzonego nadzoru skierowany jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, a także służy zapobieganiu powstawania chorób, zwłaszcza chorób zakaźnych i zawodowych. Do obowiązków Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również szeroki zakres działalności oświatowo – zdrowotnej i promocji zdrowia, realizowany poprzez programy ogólnopolskie, wojewódzkie, a także lokalne.

Mam nadzieję, że raport będzie podstawą do wyciągnięcia wniosków i podejmowania działań, które pozwolą na dalszą poprawę stanu zdrowia publicznego w naszym powiecie. Liczę też, że raport przyczyni się do lepszego poznania zadań, jakie na rzecz zdrowia publicznego wykonuje Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Olsztynie

II. Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej w 2017 r.

Pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie realizowali ustawowe zadania mające na celu ustalenie stanu faktycznego i jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi.

W 2017 r. **skontrolowano 2653 obiekty** spośród 7032 objętych nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Olsztynie.

W ciągu roku przeprowadzono w nadzorowanych obiektach **4430 kontroli**. Ponadto przeprowadzono **1079 dochodzeń** epidemiologicznych, rozpatrzono **246 wniosków** ludności o interwencję. Liczba wniosków o interwencję zwiększyła się w odniesieniu do 2016 r.

Wykorzystanie materiału kontrolnego w działalności administracyjnej i egzekucyjnej w 2017 r. przedstawiało się następująco:

- wystawiono **1582** decyzje merytoryczne (postępowanie represyjne),
- wystawiono **1079** decyzji o opłacie za czynności kontrolne, podczas których stwierdzono naruszenie wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- nałożono **194** mandaty karne na sumę **47 700 zł**,
- nałożono **7** kar pieniężnych na kwotę **165 000 zł**.

Ponadto wydano **409 decyzji** na wniosek podmiotów, wynikających z zadań ustawowych (decyzje o zatwierdzeniu środków transportu, tzw. alkoholowe, o uznaniu choroby zawodowej itp.) oraz szereg opinii i innych dokumentów.

Szczegółowa analiza stanu sanitarno-epidemiologicznego jest przedstawiona przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE w 2 częściach:

A. Dotyczącej powiatu grodzkiego - Olsztyn

B. Dotyczącej pozostałych miast i gmin powiatu olsztyńskiego

Zarówno działania oświatowe, zadania wynikające z zapobiegawczego nadzoru sanitarnego, materiał kontrolny nadzoru bieżącego jak i wyniki badań laboratoryjnych mają zastosowanie w realizacji przedsięwzięć profilaktycznych zmierzających do poprawy bezpieczeństwa sanitarnego powiatu olsztyńskiego.

III. Charakterystyka miasta i powiatu olsztyńskiego.

Powiat olsztyński leży w centralnej części województwa warmińsko-mazurskiego. Zajmuje powierzchnię 2.926 km²; jest największy obszarowo w województwie i trzeci co do wielkości w kraju. Obszar ten cechuje nagromadzenie terenów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, które stanowią o jego atrakcyjności przyrodniczej. Powiat olsztyński liczy 297563 mieszkańców. Należą do niego:

- Olsztyn - największe miasto i stolica województwa warmińsko - mazurskiego, powiat grodzki Olsztyn, stolica powiatu ziemskiego olsztyńskiego. Miasto Olsztyn jest jednym z najpiękniejszych miast Polski, leży w dolinie rzeki Łyny. Ponadto przez miasto przepływają dwie inne rzeki: Wadąg i Kortówka. W swych granicach administracyjnych ma 11 jezior, wiele mniejszych akwenów wodnych, a także duży zwarty kompleks lasu miejskiego. Miasto zajmuje obszar 88,33 km². Z ogólnej

powierzchni miasta jeziora i rzeki zajmują 9,9%, a lasy i zadrzewienia 22,7%. Lasy, parki, jeziora i łąki mają bezpośredni wpływ na atrakcyjność zamieszkania w Olsztynie i powiecie i niewątpliwie są jednym z czynników decydujących o jakości życia.

- Powiat olsztyński obejmuje obszarem 12 gmin, w tym 5 miejsko-wiejskich tj.: Barczewo, Biskupiec, Dobre Miasto, Jeziorany, Olsztynek i 7 wiejskich: Dywity, Jonkowo, Gietrzwałd, Kolno, Purda, Stawiguda i Świątki.

STRUKTURA POWIATU OLSZTYŃSKIEGO

Wyszczególnienie		Powierzchnia Powiatu	Dane demograficzne		
			Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
A	Powiat grodzki – miasto Olsztyn	88 km²	172 970	80 473	92 497
B	Pozostałe miasta i gminy powiatu olsztyńskiego:	2 838 km²	124 593	61 591	63 002
Razem: Powiat olsztyński (A + B)		2 926 km²	297 563	142 064	155 499

Źródło danych: Urząd Statystyczny w Olsztynie. Dane demograficzne – Ludność. Stan i Struktura w Przekroju Terytorialnym. Stan w dniu 30.06.2017 r.

IV. Ocena stanu sanitarno-higienicznego część A – powiat grodzki Olsztyn

W 2017 r. na terenie miasta Olsztyn objęto nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej 4220 obiektów.

W ciągu roku przeprowadzono w nadzorowanych obiektach **2625** kontroli, rozpatrzono **190** wniosków ludności o interwencję. Liczba wniosków ludności o interwencję w odniesieniu do 2016 r. utrzymała się na zbliżonym poziomie. Wykorzystanie materiału kontrolnego w działalności administracyjnej i egzekucyjnej w 2017 r. przedstawiało się następująco:

- wystawiono **1028** decyzji merytorycznych (postępowanie represyjne),
- wystawiono **658** decyzji płatniczych,
- nałożono **120** mandatów na sumę **29 600 zł**,
- nałożono **7** kar pieniężnych na kwotę **165 000 zł**.

Ponadto wydano **292 decyzje na wniosek podmiotów**, wynikające z zadań ustawowych (decyzje o zatwierdzeniu środków transportu, tzw. decyzje alkoholowe, o uznaniu choroby zawodowej itp.) oraz szereg opinii i innych dokumentów.

Szczegółowa analiza stanu sanitarno-epidemiologicznego jest przedstawiona przez poszczególne komórki organizacyjne PSSE:

1. SEKCJA EPIDEMIOLOGII

Zadania

- Stały nadzór, koordynacja i realizacja szczepień ochronnych w powiecie.
- Sporządzanie ocen i analiz dotyczących wykonawstwa szczepień ochronnych w powiecie.
- Sporządzanie zamówień i dystrybucja szczepionek do terenowych punktów szczepień.
- Nadzór nad transportem i prawidłowym przechowywaniem szczepionek (łańcuch chłodniczy, zachowanie daty ważności).
- Nadzór nad stanem sanitarno-higienicznym oraz przestrzeganiem procedur p/epidemicznych w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.
- Działalność w zakresie zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych przewodu pokarmowego.
- Działalność p/epidemiczna w zakresie schorzeń przenoszonych poprzez przerwanie ciągłości tkanek.
- Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną na mocy porozumienia.

Liczba obiektów nadzorowanych (wg ewidencji) – 588. Przeprowadzono w 2017 r. – 398 kontroli, w tym 49 w punktach szczepień.

Bieżące kontrole sanitarne w placówkach służby zdrowia prowadzone były w oparciu o roczny harmonogram kontroli oraz dodatkowo w zależności od wyników poprzednich kontroli lub aktualnych problemów i potrzeb. Zakres kontroli obejmował bieżący stan sanitarno-techniczny, przestrzeganie procedur p/epidemicznych oraz wykonawstwo szczepień zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych.

Stan sanitarno-techniczny placówek służby zdrowia ulega poprawie, w roku 2017 przeprowadzono modernizację i/lub rozbudowę obiektów, rozszerzono zakres świadczonych usług medycznych:

- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny Olsztyn ul. Żołnierska 18
 - Pracownia rezonansu magnetycznego i tomografii komputerowej
 - Stacja dializ
 - Poradnia nocnej świątecznej pomocy lekarskiej
- Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy Olsztyn ul. Żołnierska 18a
 - Poradnia nocnej świątecznej pomocy lekarskiej
- NZOZ „Malarkiewicz i Spółka” Spółka Jawna Olsztyn ul. Sybiraków 36
 - Poradnia nocnej świątecznej pomocy lekarskiej

Na terenie miasta Olsztyn zarejestrowano 16 nowych podmiotów leczniczych.

Zakres kontroli obejmował bieżący stan sanitarno-techniczny, przestrzeganie procedur p/epidemicznych oraz wykonawstwo szczepień zgodnie z kalendarzem szczepień ochronnych.

Prowadzenie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych należy do jednych z najważniejszych zadań nadzoru epidemicznego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Powiatowa Stacja Sanitarно- Epidemiologiczna w Olsztynie prowadzi monitoring sytuacji sanitarno-epidemiologicznej miasta Olsztyna i powiatu olsztyńskiego w oparciu o analizę chorób zakaźnych w ramach nadzoru i weryfikację zgłoszeń na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane przez NIZPH-PZH na potrzeby nadzoru epidemiologicznego.

Uzyskane w ten sposób informacje były podstawą do działań przeciwepidemicznych, podejmowanych przez PPIS bezzwłocznie po ich otrzymaniu. Działania te polegały przede wszystkim na ustaleniu źródła zakażenia lub choroby zakaźnej, mechanizmów, które

umożliwiły transmisję czynników chorobotwórczych, dróg którymi się przenosiły, a także ustalenia osób z kontaktu narażonych na zakażenie lub zachorowanie. Celem prowadzonych dochodzeń było zapobieżenie rozprzestrzenianiu się chorób, objęcie nadzorem epidemicznym i lekarskim osób chorych i narażonych na zakażenie.

Analizując sytuację epidemiologiczną miasta Olsztyn za rok 2017 w zakresie zatruc i zakażeń pokarmowych obserwowana jest tendencja spadkowa. Spośród wszystkich zatruc i zakażeń pokarmowych dominującymi są zakażenia o etiologii wirusowej wywołane przez rotawirusy.

W roku 2017 na terenie miasta Olsztyna wystąpiło 1 ognisko zatrucia pokarmowego u uczestników uroczystości pogrzebowej (stypa, spotkanie rodzinne).

Znacznie zmniejszyła się liczba zachorowań na ospę wietrzną, nagminne zapalenie przyusznic. Wzrosła liczba zachorowań na wirusowe zapalenie mózgu przenoszone przez kleszcze, a zmalała liczba zachorowań na boreliozę.

W 2017 r. na terenie miasta Olsztyna obserwowany jest nieznaczny wzrost liczby zachorowań na gruźlicę. Zachorowania na tę chorobę dotyczyły osób młodych pracujących zawodowo, bezdomnych oraz osób starszych o niskim statusie społecznym i niedostatecznych warunkach bytowych.

Grypa i jej powikłania w układzie krążenia i oddychania stanowią poważny problem zdrowia publicznego. Powoduje on również duże straty ekonomiczne związane z absencją chorobową. Walka z grypą nie jest łatwa z uwagi na rozsianie źródeł zakażenia, występowanie postaci poronnych choroby oraz wysokiej zjadliwości wirusa. Szczepienia przeciw grypie zmniejszają prawdopodobieństwo zachorowania, hospitalizacji, zgonu z powodu tej choroby. Ponadto zmniejszają koszty ponoszone na jej leczenie, ale także korzystnie wpływają na zdrowie całej populacji. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił spadek zachorowań na grypę. Problemem jest nadal niski odsetek potwierdzonych badaniami zachorowań grypy.

W porównaniu z rokiem ubiegłym odnotowano większą liczbę pogryzień przez zwierzęta i tym samym zwiększyła się liczba osób szczepionych przeciwko wściekliznie. Również zwiększyła się liczba zachorowań na płonicę, a znacznie zmniejszyła się liczba zachorowań na krztusiec.

Zmniejszyła się: liczba chorób szerzących się drogą krwi w tym wirusowe zapalenie wątroby typu C, liczba nowo wykrytych zakażeń HIV oraz liczba zachorowań przenoszonych drogą płciową.

Po raz pierwszy od kilku lat wystąpiły zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu A. Przed zachorowaniami na WZW A chronią szczepienia oraz przestrzeganie zasad higieny. Szczepienie jest zalecane przede wszystkim osobom wyjeżdżającym do krajów o wysokim stopniu ryzyka zakażenia WZW A, a także osobom zatrudnionym przy produkcji i dystrybucji żywności oraz wody pitnej. Uzasadnienie mają również szczepienia dzieci i młodzieży, zwłaszcza mieszkających na terenach powodziowych.

Program szczepień ochronnych w Polsce opracowywany jest na podstawie badań stanu uodpornienia populacji i w zależności od sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w kraju i na świecie. Uwzględnia on również sugestie Światowej Organizacji Zdrowia, które zawierają programy eradykacji chorób zakaźnych realizowanych przez większość krajów świata. Celem programów jest zredukowanie liczby zachorowań i zgonów z powodu chorób zakaźnych poprzez zaszczepienie przeciw tym chorobom wszystkich dzieci. Dzięki realizacji programów profilaktycznych od 1989 r. nie notuje się zachorowań na poliomyelitis.

W grupie szczepień obowiązkowych dzieci i młodzieży poniżej 20 lat przeprowadza się szczepienia przeciw: WZW typu B, gruźlicy, błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis,

odrze, śwince, różyczce, Haemophilus influenzae typu B, zakażeniom Streptococcus pneumoniae.

W grupie osób szczególnie narażonych na zakażenie stosuje się szczepienia obowiązkowe: przeciw ospie wietrznej, wścieklicznie, tężcowi, błonicy, WZW typu B, zakażeniom Streptococcus pneumoniae oraz w sytuacjach zagrożenia epidemicznego przeciwko durowi brzuszemu.

W roku 2017 dla większości szczepień obowiązkowych osiągnięto wymagany 95% poziom zaszczepienia, nie udało się osiągnąć tego poziomu dla szczepień ochronnych przeciw odrze, śwince i różyczce u dzieci w drugim i dziesiątym roku życia oraz przeciw błonicy, krztuścowi, tężcowi i poliomyelitis dla dzieci w 6 roku życia.

Osiągnięta odporność populacyjna na choroby objęte szczepieniami pozwoliła na utrzymanie liczby zachorowań na poziomie minimalnym i nieistotnym z punktu widzenia zagrożeń dla zdrowia publicznego.

Uzasadnione przypadki niezaszczepienia dzieci wiązały się z potwierdzonymi przez lekarzy specjalistów trwałymi lub okresowymi przeciwwskazaniami zdrowotnymi do szczepień, z opóźnieniami z powodu dłuższych pobyków za granicą, a także zmianą miejsca zamieszkania rodzin i brakiem informacji o tym fakcie w macierzystych przychodniach, które nie miały możliwości przekazania kart szczepień do placówek w nowych miejscach zamieszkania.

Nieuzasadnione odstępstwa od szczepień najczęściej wynikały z postawy rodziców, którzy nie podali istotnego powodu odmowy. W stosunku do tych rodziców PPIS wszczął w 2017 r. postępowania egzekucyjne - wystawiono 25 upomnień oraz 38 tytułów wykonawczych (sprawy prowadzone są przez Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, działającego z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego).

Niezależnie od szczepień obowiązkowych PPIS kontynuował intensywny nadzór nad szczepieniami p/tężcowymi. Placówki medyczne udzielające pierwszej pomocy po zranieniu (głównie izby przyjęć, SOR, poradnie chirurgiczne), przekazywały systematycznie do PSSE listy osób zaszczepionych pierwszą dawką anatoksyny p/tężcowej, które po weryfikacji przekazywane były do punktów szczepień w POZ celem kontynuacji szczepień. W roku sprawozdawczym uodporniono p/tężcowi 1639 osób.

Sekcja epidemiologii ściśle współpracuje z Inspekcją Weterynaryjną w zapobieganiu i zwalczaniu chorób odzwierzęcych. W 2017 r. przekazano **270** meldunków dotyczących obserwacji zwierząt w związku z pokasaniem ludzi.

2. SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Zadania

- Nadzór nad zaopatrzeniem ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.
- Ocena bezpieczeństwa zdrowotnego wody. Kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia oraz nadzór nad obiektami służącymi do zaopatrzenia ludności w wodę.
- Wydawanie ocen higienicznych dotyczących materiałów kontaktujących się z wodą.
- Pozyskiwanie od przedsiębiorstw wodociągowych wyników badań jakości wody przeprowadzanych w ramach kontroli wewnętrznej.
- Nadzór nad stanem sanitarnym pływalni i basenów kąpielowych.
- Pozyskiwanie od zarządzających pływalniami wyników badań wody prowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej zgodnie z ustalonym harmonogramem.

- Nadzór nad właściwym przygotowaniem miejsc zabaw dla dzieci z uwzględnieniem badań parazytologicznych piasku z wybranych piaskownic miejskich.
- Opiniowanie zgłaszanych imprez masowych.
- Nadzór nad stanem sanitarnym środków transportu publicznego.
- Ocena jakości wody ciepłej pod kątem obecności bakterii *Legionella* w szpitalach, hospicjach (zakładach opieki paliatywnej) i zakładach opiekuńczo-leczniczych.
- Nadzór nad postępowaniem ze zwłokami i szczątkami ludzkimi tj. przechowywaniem, transportem i ekshumacją.
- Prowadzenie monitoringu jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli w okresie letnim.
- Wzmoczony nadzór nad bazą noclegową miasta w sezonie turystycznym – kontrole hoteli, pensjonatów, przystani wodnych, pól namiotowych.
- Podejmowanie działań w celu zapobiegania, likwidacji lub minimalizowania nieprawidłowości sanitarno- higienicznych w obiektach użyteczności publicznej.
- Rozpatrywanie podań o interwencję wnoszonych przez obywateli, w szczególności pod względem zagrożeń zdrowotnych występujących w środowisku mieszkalnym np. zawilgocenie i zagrzybienie lokali mieszkalnych.
- Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną na mocy porozumienia oraz z innymi organami w sprawach sanitarnych.

W ewidencji sekcji jest 1078 obiektów. Nadzorem w 2017 r. objęto:

- obiekty użyteczności publicznej - 397
- wodociągi - 5
- kąpieliska - 5

Wodociąg publiczny miasta Olsztyna pracował w oparciu o 5 stacji uzdatniania wody, których stan techniczny nie budził zastrzeżeń. Wody w wodociągu miejskim była monitorowana z badanie próbek wody pobieranych co miesiąc z sieci wodociągu olsztyńskiego jak też wyników pozyskiwanych od producenta, wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej.

Woda miejska pod względem mikrobiologicznym jak i fizykochemicznym odpowiadała wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2015 r., poz.1989). Zastrzeżeń nie budziła jakość wody z 6 źródeł czerpalnych znajdujących się na terenie Starego Miasta, przy ul. Żołnierskiej i ul. Kapitańskiej. W sezonie turystycznym woda ze źródeł przebadana była trzykrotnie.

Na terenie miasta Olsztyna znajdują się 4 wodociągi lokalne zaopatrujące 3 szpitale i zakład produkcyjny. W 2017 r. w 2 szpitalach stwierdzono brak przydatności wody do spożycia ze względu na obecność w niej bakterii grupy coli. W obu przypadkach szpitale skorzystały z możliwości przełączenia się na zasilanie w wodę z wodociągu miejskiego.

Kontrolą urzędową objęto 5 kąpielisk w Olsztynie: 4 nad Jeziorem Krzywym i 1 nad Jeziorem Skanda. Stan sanitarno-porządkowy tych kąpielisk i znajdujących się przy nich plaż nie budził zastrzeżeń. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przed rozpoczęciem sezonu została zbadana i odpowiadała wymaganiom sanitarnym określonym w załączniku nr 1 A do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz. U. Nr 86, poz. 478). W trakcie sezonu organizator olsztyńskich kąpielisk – Ośrodek Sportu i Rekreacji w Olsztynie prowadził wewnętrzne kontrole jakości wody z ww. kąpielisk zgodnie z opracowanym i zatwierdzonym przez PPIS harmonogramem. Na podstawie otrzymanych wyników wydano 25 ocen stwierdzających przydatność wody do kąpieli. Przydatną wodę do

kąpieli stwierdzono również w miejscu wykorzystywanym do kąpieli nad jeziorem Kortowskim.

Na terenie miasta skontrolowano także stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej: 233 zakłady fryzjerskie, 187 gabinetów kosmetycznych, 25 zakładów fryzjersko-kosmetycznych, 10 gabinetów tatuażu i 40 gabinetów odnowy biologicznej. Za uchybienia sanitarne stwierdzone w tych obiektach nałożono na osoby odpowiedzialne 10 mandatów karnych, a na poprawę warunków technicznych wydano 3 decyzje administracyjne.

Stan bazy noclegowej tj. hotele, pensjonaty, pokoje gościnne ulega systematycznej poprawie. W 2017 r. jedynie w „Manor Hotel” w Olsztynie za niewłaściwy bieżący stan sanitarny pomieszczeń nałożono 3 mandaty karne i wydano 4 decyzje nakazujące poprawę stanu technicznego pomieszczeń basenowych oraz jakości mikrobiologicznej i chemicznej wody przeznaczonej do kąpieli i 3 decyzje dotyczące stanu technicznego części noclegowej obiektu. W pozostałych obiektach świadczących usługi turystyczne nieprawidłowości nie odnotowano.

W 2017 r. skontrolowano wybrane obiekty kulturalne takie jak Warmińsko-Mazurska Filharmonia, Obserwatorium i Planetarium Astronomiczne, kina „Helios” i „Multikino”, obiekty Miejskiego Ośrodka Kultury. W jednym obiekcie jest prowadzone postępowanie dotyczące nieszczelnej stolarki okiennej i odnowienia sufitu sali bankietowej, w pozostałych nie budził zastrzeżeń.

W ramach nadzoru sanitarnego nad środkami transportu skontrolowano: Dworzec Główny, Dworzec PKS, 4 autobusy turystyczne, 15 wagonów pociągów dalekobieżnych i 4 wagony pociągów podmiejskich. Trwa wdrożone w 2016 r. postępowanie dotyczące stanu technicznego sufitu hali dworca PKS w Olsztynie.

Dokonano również oceny stanu sanitarnego olsztyńskich cmentarzy i domów przedpogrzebowych, który nie budził zastrzeżeń. Odnowiono ściany w kaplicy Miejskiego Domu Przedpogrzebowego przy ul. Mariańskiej w Olsztynie. Przeprowadzono kontrole wszystkich zakładów pogrzebowych w tym 14 samochodów służących wyłącznie do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Ponadto nadzorowano sposób zapewnienia warunków sanitarnych podczas 8 ekshumacji wykonywanych przez te zakłady.

Nadzorem sanitarnym objęto w okresie letnim 25 placów zabaw dla dzieci. W trakcie przeprowadzanych kontroli pobrano 24 próby piasku z piaskownic do badań parazytologicznych. W 2 piaskownicach stwierdzono obecność jaj *Toxocara* lub *Ascarsis*. Piasek w tych piaskownicach zarządcy niezwłocznie wymienili.

W obiektach sportowych takich jak: Hala Widowiskowo-Sportowa „Urania”, Stadion OSiR przy ul. Piłsudskiego, Stadion „Warmia” przy ul. Sybiraków - bieżący stan sanitarny był zachowany. Niemniej obiekty te są mocno wyeksploatowane i wymagają gruntownych remontów. Wskutek prowadzonego postępowania uzyskano poprawę stanu technicznego pomieszczeń szatniowo-socjalnych KKS „Warmia” przy ul. Sybiraków 36 w Olsztynie.

Wyegzekwowano poprawę stanu technicznego zbiornika wyrównawczego oraz sufitów i ścian pomieszczeń zaplecza technicznego basenu przy ul. Mariańskiej 1. Trwają wdrożone w 2016 r. postępowania administracyjne dotyczące rozległych przecieków na stropie i ścianach podbasenia basenu przy ul. Głowackiego 27 oraz posadzki podbasenia basenu OSW przy ul. Bydgoskiej 33 w Olsztynie. Ze względu na złą jakość chemiczną wody tj. ponadnormatywną zawartość chloru w wodzie niecek basenowych wydano decyzję zakazującą kąpieli w basenach „Manor Hotel”.

W 2017 r. zgodnie z zapisem § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody na pływalniach dokonano zbiorczej rocznej oceny 9 pływalni znajdujących się w nadzorze PSSE w Olsztynie. Analizując: parametry jakości wody na pływalniach na podstawie wymagań, o których mowa w § 3 rozporządzenia, wyniki badań wody wykonane przez zarządzającego pływalnią,

zakresu i częstotliwości wykonywanych badań, a także badania wykonane w ramach nadzoru przez PPIS w Olsztynie stwierdzono, że w 7 obiektach ocenę jakości wody prowadzono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w sposób zapewniający bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z pływalni. W obiektach Manor Hotel i Pirat w Olsztynie wewnętrzna kontrola jakości wody w basenach prowadzona była w sposób niewystarczający ze względu na brak badań części parametrów, niesystematyczne przekazywanie wyników do PPIS, podejmowanie nieskutecznych działań naprawczych itp.

W okresie zimowym nadzorem objęto lodowiska. Uchybień sanitarnych nie stwierdzono.

W ewidencji znajduje się 87 budynków wielokondygnacyjnych wyposażonych w urządzenia zsypanowe. W 20 skontrolowanych obiektach stan techniczny dolnych komór zsypanych oraz bieżący stan sanitarny był zachowany.

Sekcja higieny komunalnej nadzoruje stan sanitarny zaplecza w 6 szpitalach. Stan sanitarny tych obiektów nie budził zastrzeżeń. Wskutek prowadzonego postępowania administracyjnego odnowiono ściany w magazynie środków czystościowych i dezynfekcyjnych Wojewódzkiego Zespołu Lecznictwa Psychiatrycznego w Olsztynie.

Skontrolowano 21 obiektów świadczących całodobową lub dzienną pomoc społeczną. Uchybień sanitarnych nie stwierdzono. W Środowiskowym Domu Samopomocy „Centrum Alzheimera – Dar Serca” przy ul. Kuronia 16 doprowadzono do właściwego stanu sanitarno-technicznego pracownię fryzjerską.

Wydano decyzję administracyjną dotyczącą doprowadzenia do właściwego stanu technicznego ścian i podłóg w szatni pracowników pralni Unipral sp. z o.o. przy ul. Nad Jarem 4 w Olsztynie.

W 2017 r. skontrolowano 7 stacji paliw. W obiektach tych nie stwierdzono nieprawidłowości technicznych.

Czysto, bez zastrzeżeń utrzymane były parkingi zlokalizowane przy drogach wyjazdowych z Olsztyna.

Kontrole 13 szaleatów publicznych nie wykazały naruszenia przepisów sanitarnych.

Uzyskano poprawę stanu sanitarno-technicznego ścian domu przedpogrzebowego przy ul. Mariańskiej 2.

W 2017 r. pobrano do badań 10 próbek wody ciepłej użytkowej: 6 ze szpitali, 4 z DPS. Zanieczyszczenie wody ciepłej bakteriami Legionella stwierdzono w 3 obiektach: w 2 szpitalach oraz 1 DPS. Wydano decyzje z nakazem natychmiastowej wykonalności i wskutek podjętych działań naprawczych doprowadzono jakość wody ciepłej do obowiązujących norm.

3. SEKCJA HIGIENY ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Zadania

- Sprawdzanie zgodności funkcjonowania przedsiębiorstw z zasadami obowiązującego prawa w zakresie nadzoru nad żywnością, materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, kosmetykami.
- Podejmowanie skutecznych i spójnych działań interwencyjnych w przypadku powzięcia informacji o zagrożeniu dla zdrowia/życia konsumenta np. zgłoszenie zatrucia pokarmowego.
- Natychmiastowe podejmowanie działań w systemach wczesnego ostrzegania o produktach niebezpiecznych: RASFF i RAPEX.
- Ocena bezpieczeństwa środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

- Graniczne kontrole sanitarne żywności pochodzenia niezwierzęcego, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przywożonych z państw trzecich i wywożonych z terytorium Unii Europejskiej.
- Ocena realizacji wdrożonych przez przedsiębiorców systemów kontroli wewnętrznej opartych na zasadach HACCP, stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej w działalności.
- Szkolenia i upowszechnianie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i higieny żywności w świetle zmieniającego się prawa żywnościowego.
- Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną na mocy porozumienia oraz z innymi organami.
- Informowanie i udostępnianie materiałów edukacyjnych w przypadku pojawienia się nowych zagrożeń.

Nadzorem w roku 2017 objęto 1727 obiektów żywnościowo-żywnościowych, produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością oraz obiektów produkcji, konfekcjonowania i obrotu produktami kosmetycznymi.

W nadzorowanych obiektach kontrolowano przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa żywności podczas produkcji, magazynowania, transportu i obrotu (produkcję i obrót w określonym zakresie żywności pochodzenia zwierzęcego nadzoruje Inspekcja Weterynaryjna). Ponadto przedmiotem kontroli były warunki żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego, materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością, produkty kosmetyczne oraz inne wyroby mogące mieć wpływ na zdrowie ludzi.

Ocena stanu sanitarnego zakładów dokonywana jest na podstawie jednolitych obowiązujących w kraju kryteriów. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, kontrole urzędowe w zakresie nadzoru nad żywnością przeprowadza się bez wcześniejszego uprzedzenia podmiotów. W przypadku stwierdzenia rażących zaniedbań sanitarno-higienicznych zagrażających zdrowiu lub życiu konsumentów wydawane są decyzje o unieruchomieniu/przerwaniu działalności całego lub części zakładu. W roku 2017 r. wydano 2 (1 decyzja dotycząca zakładu produkcji żywności, 1 decyzja dot. zakładu obrotu żywnością). Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarno-higieniczne nałożono 93 mandaty karne na kwotę 25 650 złotych na sprawców wykroczeń przeciwko zdrowiu lub życiu konsumentów. Najczęściej występujące nieprawidłowości odnotowywane w skontrolowanych zakładach to: niezachowanie należytego stanu sanitarno-technicznego w zakresie bieżącej czystości sprzętu, urządzeń, pomieszczeń oraz terenu przynależnego do zakładu; stosowanie przy produkcji bądź wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia bądź daty minimalnej trwałości; nie przestrzeganie segregacji środków spożywczych w urządzeniach chłodniczych; brak rozdziału stanowisk roboczych w zakładach lub prowadzenie prac na stanowiskach niezgodnych z przeznaczeniem; brak opracowanych procedur GHP/GMP oraz rejestrów z nich wynikających; nieprzestrzeganie zasad higieny przy sporządzaniu potraw/posiłków; brak identyfikowalności składników/półproduktów/ potraw własnych; nieprawidłowo prowadzone procesy technologiczne (np. brak dezynfekcji jaj, obróbka warzyw w kuchni).

Podczas kontroli zakładów produkcyjnych oceniano oznakowanie środków spożywczych w zakresie zgodności informacji na etykietach z obowiązkami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności (...). W większości zakładów przedsiębiorcy stopniowo dostosowują się do obowiązujących przepisów.

Szczególnym nadzorem objęta jest tzw. żywność prozdrowotna, która cieszy się coraz większym zainteresowaniem, nie tylko ze strony producentów, ale również konsumentów. Do tej grupy żywności należą m.in. środki spożywcze wzbogacone, suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego. Przedsiębiorcy niewystarczająco realizują zadania związane z wprowadzeniem na rynek suplementów diety w tym obowiązującego w Polsce systemu notyfikacji, sprzedaż internetowa, reklama/prezentacja tych wyrobów jako produkty lecznicze. Zastrzeżenia dotyczą także oznakowania suplementów diety. Informacje te nie mogą wprowadzać w błąd konsumenta i deklarować np. właściwości leczniczych, zapobiegawczych, uzdrawiających itp. Nierzetelna informacja o produkcie może powodować niekorzystne konsekwencje zdrowotne.

W 2017 r. zakwestionowano 2 suplementy diety z uwagi na nieprawidłowe znakowanie.

Istotnym tematem realizowanym w 2017 r. było funkcjonowanie zasady tzw. traceability czyli systemu pozwalającego na identyfikację dostawców i odbiorców żywności. Podczas kontroli zakładów szczegółowo analizowano dokumentację towarzyszącą dostawom tj. faktury VAT, handlowe dokumenty identyfikacyjne, dokumenty WZ oraz oznakowanie produktów. Podsumowując można stwierdzić, że zakłady obrotu, produkcyjne i inne posiadają systemy umożliwiające zidentyfikować żywność, ale w części wymagają one dopracowania głównie w zakresie określenia konkretnej partii danego produktu, co jest istotne przy podejmowaniu sprawnych i skutecznych działań m.in. zawiadomień RASFF.

Ważnym narzędziem w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności jest realizacja w sposób elastyczny procedur opartych na zasadach systemu HACCP, stosowania zasad dobrej praktyki higienicznej - GHP, dobrej praktyki produkcyjnej - GMP. Jest to jeden z głównych obszarów kontroli wewnętrznej działań producentów, zapewniający zachowanie standardów higieniczno-sanitarnych podczas produkcji i obrotu żywności.

Ocenę jakości zdrowotnej środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością przeprowadzono w ramach: urzędowej kontroli żywności, monitoringu, granicznej kontroli importowanych i eksportowanych towarów.

Próby poddawane są badaniom laboratoryjnym zgodnie z „Harmonogramem rocznym poboru prób”. Wykonuje się badania środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością producentów krajowych (z zakładów produkcji i obrotu), pochodzące z krajów UE i w ramach importu lub eksportu. Ponadto badania żywności lub tzw. próby czystościowe wykonuje się w przypadku działań interwencyjnych, takich jak zatrucie pokarmowe.

W 2017 roku w ramach urzędowej kontroli żywności wykonano badania 289 próbek środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Zakwestionowano 5 próbek (1,7 % zbadanych próbek) ze względu na: nieprawidłowe znakowanie – 4 próbki. Dodatkowo pobrano do badań laboratoryjnych 38 próbek wymazów sanitarnych z naczyń, sprzętu i rąk pracowników podczas dochodzenia epidemiologicznego w obiektach, w których podejrzewano zatrucia pokarmowe u konsumentów, 32 próbki zakwestionowano ze względu na ponadnormatywną ilość bakterii oraz obecność bakterii z grupy coli. W ramach nadzoru bieżącego wytypowano i objęto kontrolą 16 producentów żywności oraz 4 zakłady żywienia zbiorowego oraz 1 gospodarstwo rolne z terenu miasta Olsztyna. Pobrano u nich losowo 56 następujących próbek żywności. Badania potwierdziły właściwą jakość zdrowotną badanych produktów.

Podejmowane działania w zakresie bezpieczeństwa żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków obejmują także czynny udział w pracach sieci:

- Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt (RASFF - Rapid Alert System for Food and Feed),

- Wspólnotowego Systemu Szybkiego Informowania (RAPEX) - najczęściej dotyczy kosmetyków itp. produktów przeznaczonych dla konsumentów, z wyjątkiem środków farmaceutycznych, niektórych wyrobów medycznych, żywności i pasz.

W 2017 r. w ramach systemu RASFF podjęto działania na podstawie 32 powiadomień, w tym: 8 powiadomień dotyczyło działań zarówno w gminach jak i w mieście Olsztyn, 21 powiadomień dotyczyło działań tylko w Olsztynie, 3 powiadomienia dotyczyły działań tylko wyłącznie prowadzonych w gminach powiatu olsztyńskiego.

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej należy również ocena jakości żywienia. Pod pojęciem żywienia zbiorowego należy rozumieć organizację żywienia pozadomowego większych grup ludności. Głównym celem żywienia zbiorowego jest zaspokajanie potrzeb żywieniowych poszczególnych grup społeczeństwa, np. w placówkach służby zdrowia, zakładach karnych, przedszkolach, żłobkach itp.

W 2017 r. kontynuowano działania mające na celu wdrażanie zaleceń rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.

Przestrzeganie wymagań powyższego rozporządzenia było jednym z zagadnień analizowanym podczas kontroli zakładów żywienia zamkniętego w jednostkach systemu oświaty. Przeprowadzono ocenę jakościową planowanych jadłospisów w 3 stołówkach szkolnych, 14 stołówkach przedszkolnych oraz 1 stołówki internatu.

Zastrzeżenia odnotowano w: 2 stołówkach szkolnych, 1 stołówce przedszkolnej oraz 1 stołówce w internacie. Dotyczyły głównie: niedostatecznej częstotliwości podawania pieczywa pełnoziarnistego, niedostatecznej podaży źródeł białka zwierzęcego, niedostatecznej podaży warzyw i owoców bogatych w witaminę C oraz karoteny.

Ocenę jadłospisu przeprowadzono również w trzech szpitalach na terenie Olsztyna. W jednym przypadku jadłospis nie budził zastrzeżeń, natomiast w dwóch pozostałych szpitalach, gdzie posiłki dostarczała firma cateringowa stwierdzono nieprawidłowości m.in. posiłki mało urozmaicone, przy planowaniu jadłospisów nie zwracano uwagi na właściwy dobór składników pochodzących z różnych grup środków spożywczych, brak warzyw lub owoców w większości zestawów śniadaniowych lub kolacyjnych. Do dyrektorów placówek przesłano pisma dotyczące powyższych nieprawidłowości. Ocena żywienia w powyższych podmiotach leczniczych będzie przedmiotem działań kontrolnych w 2018 r.

Miniony rok można podsumować stwierdzeniem, iż w większości zakładów żywienia zamkniętego personel zajmujący się planowaniem żywienia wykazywał duże zainteresowanie zagadnieniami związanymi z racjonalnym żywieniem.

Ścisłe współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Olsztynie, z którym jest podpisane Porozumienie Ramowe o współpracy i współdziałaniu organów nadzoru. W sytuacjach, gdy stwierdzano nieprawidłowości w zakresie bezpieczeństwa żywności przesyłano informacje do wykorzystania służbowego. W związku z możliwością rozprzestrzeniania się afrykańskiego pomoru świń na terytorium RP wzmocniono działania w zakresie wspólnych kontroli na targowiskach, halach targowych itp. Wspólnie z przedstawicielami Powiatowego Inspektoratu Weterynarii w Olsztynie przeprowadzono 5 kontroli targowisk.

Wspólne działania podejmowano również z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie oraz Państwową Inspekcją Ochrony Środowiska w zakresie nadzoru nad podmiotami prowadzącymi działalność w obszarze produkcji pierwotnej, a także innymi organami m.in Komendą Miejską Policji w Olsztynie, Wojewódzkim Inspektoratem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Olsztynie, Wojewódzkim Inspektoratem Jakości Handlowej oraz Wojewódzkim Inspektoratem Farmaceutycznym

w Olsztynie, a z przedstawicielami Wojskowej Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadzono wspólnie 2 kontrole sanitarne w hurtowniach spożywczych na terenie Olsztyna.

4. SEKCJA HIGIENY PRACY

Zadania

- Nadzór nad przestrzeganiem przez pracodawców przepisów z zakresu higienicznych warunków pracy i ocena narażenia zawodowego występującego na stanowiskach pracy.
- Wykonywanie działalności profilaktycznej zmierzającej do zapobiegania chorobom zawodowym oraz ochrony zdrowia zatrudnionych przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych.
- Kontrola przestrzegania przez pracodawców przepisów i zasad bhp podczas usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest w ramach realizacji programu- „Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”.
- Kontrola przestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów biobójczych i substancji czynnych oraz ich stosowania w działalności zawodowej.
- Nadzór nad przestrzeganiem przez podmioty wprowadzające do obrotu prekursorsy kategorii 2 i 3 obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Kontrola w zakresie wprowadzania do obrotu i stosowania w działalności zawodowej substancji i preparatów chemicznych zgodnie z rozporządzeniem WE 1907/2006 –REACH i CLP.
- Kontrola w zakresie wprowadzania do obrotu detergentów i środków powierzchniowo-czynnych zgodnie z wymaganiami zawartymi w rozporządzeniach Komisji Europejskiej.
- Kontrola przestrzegania zakazu wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub produktów, co do których zachodzi podejrzenie, że są środkami zastępczymi.
- Rozpowszechnianie zdrowego stylu życia w miejscu pracy.

Na terenie Olsztyna w ewidencji sekcji znajduje się 395 zakładów pracy, które zatrudniają 25 570 pracowników. W 2017 r. skontrolowano 98 zakładów, zatrudniających 12 650 pracowników i przeprowadzono 124 kontrole. Są to przedsiębiorstwa prowadzące różnorodną działalność: ubój i produkcja masarska z drobiu, produkcja pieczywa i wyrobów cukierniczych, sprzedaż i produkcja chemii gospodarczej i innych chemikaliów, produkcja urządzeń i elementów elektronicznych, konstrukcji metalowych, różnorodne usługi w tym poligraficzne, transportowe, budowlane, naprawa i serwis samochodów, sprzątanie i usługi DDD, zakłady lecznicze, spółdzielnie mieszkaniowe oraz obiekty rekreacyjne i kulturalne (baseny, teatry, muzea). Zakres kontroli obejmował m.in.:

- warunki pracy, w tym właściwe zorganizowanie stanowisk pracy i zaplecza socjalno-sanitarnego,
- bieżący stan higieniczno-sanitarny,
- nadzór nad stosowaniem w działalności zawodowej i wprowadzaniem do obrotu substancji i mieszanin chemicznych,
- ocenę i weryfikację narażenia pracowników na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy w tym czynniki biologiczne oraz stopień ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki,
- nadzór nad stanem zdrowia pracowników zatrudnionych w zakładach, gdzie występują substancje, preparaty, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym,

- nadzór nad dystrybucją i stosowaniem w działalności zawodowej prekursorów narkotyków grupy 2 i 3.

Ogółem wystawiono 100 decyzji zobowiązujących pracodawców do zapewnienia higienicznych i zdrowotnych warunków pracy. W części nakazy zostały już wykonane. Mandaty karne nałożono w 6 zakładach na łączną kwotę 800 zł za niewłaściwy bieżący stan sanitarny oraz 1 zakład na kwotę 100 zł za nie przestrzeganie obowiązków wynikających z wprowadzania do obrotu prekursorów kategorii 2.

Ważnym aspektem nadzoru nad warunkami pracy jest przestrzeganie przez przedsiębiorcę terminów przeprowadzania badań laboratoryjnych czynników szkodliwych w środowisku pracy. W 2017 r. w trakcie sprawowanego nadzoru bieżącego w części kontrolowanych zakładów stwierdzono brak aktualnych pomiarów, w związku z tym wystawiono 40 decyzji administracyjnych nakazujących przeprowadzenie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy. Przeprowadzone i przedstawione do wglądu wyniki badań środowiskowych w 6 zakładach wykazały przekroczenie normatywów higienicznych tj. hałasu, wibracji i pyłu. W związku z powyższym wydano 2 decyzje zobowiązujące do obniżenia stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia do poziomu nie przekraczającego najwyższych wartości dopuszczalnych. Ponadto w jednym zakładzie stwierdzono niewłaściwe z normą oświetlenie, w związku z czym również zobowiązano pracodawcę do poprawy warunków pracy.

W 2017 r. stwierdzono brak prowadzenia rejestru czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy w 11 zakładach spośród skontrolowanych, zobowiązano pracodawców do założenia i prowadzenia go na bieżąco.

Również przeprowadzono kontrole w 5 zakładach pracy, w których występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne kategorii 1 i 2. Uchybienia stwierdzono w 4 zakładach, w związku z powyższym wdrożono postępowanie administracyjne. Specyfiką jest praca głównie w laboratoriach, gdzie w metodykach badawczych używane są substancje o działaniu rakotwórczym i mutagennym.

W przypadku hałasu na terenie Olsztyna znajduje się jeden zakład o szczególnym zagrożeniu z przekroczeniem NDN (najwyższego dopuszczalnego natężenia) – krotność 5,94-7,54.

W ramach oceny narażenia pracowników na szkodliwe czynniki biologiczne występujące w środowisku pracy w 2017 r. kontrolowanych było 16 zakładów z branż: zakłady gospodarujące odpadami, podmioty lecznicze, podmioty zajmujące się utrzymaniem czystości w tym spółdzielnie mieszkaniowe, laboratoria naukowo-dydaktyczne, zakład zajmujący się ubojem drobiu, muzeum. W zakładach, gdzie stwierdzono usterki, zostało wdrożone postępowanie administracyjne.

W 2017 roku przeprowadzono także 64 kontrole w podmiotach wprowadzających do obrotu i stosujących substancje chemiczne i ich mieszaniny w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących nadzoru nad chemikaliami.

W większości zakładów skontrolowanych, najczęściej stwierdzane uchybienia dotyczyły:

- braku aktualnych instrukcji stanowiskowych dotyczących stosowania i magazynowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- braku spisu stosowanych substancji i mieszanin chemicznych,
- braku kart charakterystyki preparatów niebezpiecznych,
- braku oznakowania pomieszczeń, w których przetrzymywane i magazynowane są substancje i mieszaniny chemiczne,
- braku właściwych środków ochrony indywidualnej,
- niezgodnego z prawem oznakowania substancji chemicznych i ich mieszanin,
- niewłaściwie sporządzonych kart charakterystyki.

W 34 zakładach, w których stwierdzono ww. nieprawidłowości, wdrożono postępowanie administracyjne.

Przeprowadzono kontrole sanitarne w firmach wprowadzających do obrotu produkty biobójcze (4 zakłady) i stosujących produkty biobójcze (19 zakładów). W 2 zakładach stwierdzono naruszenie przepisów w zakresie wprowadzania do obrotu produktów biobójczych.

Na terenie Olsztyna funkcjonuje 7 podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu prekursorów narkotykowych kat. 2 i kat. 3 oraz 16 podmiotów stosujących te prekursory. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 6 kontroli w przedsiębiorstwach stosujących prekursory narkotykowe oraz 2 kontrole w przedsiębiorstwach wprowadzających do obrotu. W 1 zakładzie zajmującym się wprowadzaniem do obrotu stwierdzono nieprawidłowości, za co ukarano mandatem w wysokości 100 zł.

Pracownicy sekcji higieny pracy przeprowadzili kontrole w 3 podmiotach leczniczych. W wyniku podjętych czynności na stwierdzone niezgodności z obowiązującymi przepisami prawnymi wszczęto postępowanie administracyjne.

Na terenie miasta funkcjonuje 1 firma zajmująca się usuwaniem/zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest, podczas kontroli w ww. firmie nie stwierdzono uchybień.

Ponadto w 2017 r. przeprowadzono 15 postępowań w sprawie chorób zawodowych, w tej liczbie uznano chorobę zawodową w 5 przypadkach, w 10 przypadkach stwierdzono brak podstaw do rozpoznania choroby zawodowej.

W 2017 r. sekcja higieny pracy wraz z funkcjonariuszami KMP oraz Prokuraturą Rejonową w Olsztynie podejmowała czynności kontrolne w sklepie mieszczącym się w Olsztynie przy ul. Jagiellońskiej 21. Działania były związane m. in. z wystąpieniem nagłych zachorowań młodych ludzi z objawami zatrucia po zażyciu środków zastępczych, zgłoszonych przez Wydział Zdrowia Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie. Zatrucie tego rodzaju substancjami może okazać się niebezpieczne dla życia i zdrowia ludzkiego, ponieważ z uwagi na brak informacji o składzie produktu nie jest możliwe jednoznaczne ustalenie sposobu właściwego leczenia osoby, która trafia do placówki medycznej. W skali roku przeprowadzono 7 kontroli, zabezpieczono 1468 sztuk produktów (197 sztuk zabezpieczyła PSSE w Olsztynie zaś 1271 Policja), pobrano do badań 11 próbek i przekazano do laboratorium w celu ustalenia, czy zatrzymane produkty są środkami zastępczymi. Przeprowadzone badania chemiczne przez Centralne Laboratorium Kryminalistyczne Policji w Warszawie potwierdziły, że oferowane do sprzedaży w ww. sklepie produkty zawierają: 3 CMC, MDMB-Chmica, N-etylnorpentedron, oraz alfa-propyloaminopentiofenon, a zatem są środkami zastępczymi.

Ważnym aspektem związanym z nadzorem w tym zakresie jest fakt, że firmy prowadzące punkt sprzedaży zmieniały się. W każdym przypadku, mając na względzie zabezpieczenie zdrowia i życia ludzi, wdrażano postępowanie administracyjne - wystawiono decyzje administracyjne wstrzymujące wprowadzanie do obrotu produktów o ujawnionych w toku kontroli nazwach, nakazujące zaprzestania prowadzenia działalności przez aktualnie funkcjonujący podmiot gospodarczy, zatrzymujące produkty na czas niezbędny do usunięcia zagrożenia. Po przeprowadzonych badaniach, które potwierdziły, że są to środki zastępcze, poddawano te produkty zniszczeniu. Nałożono na podmioty 5 kar pieniężnych w łącznej kwocie 100 000 zł oraz na sprzedawcę ww. sklepu na kwotę 45 000 zł za wprowadzanie do obrotu środków zastępczych.

Niezależnie od powyższego w roku sprawozdawczym przeprowadzono 51 postępowań administracyjnych wobec osób fizycznych, u których organy ścigania (Policja, Prokuratura) zatrzymały środki zastępcze i przekazały do tutejszego urzędu. Mając na uwadze zdrowie

człowieka i ograniczenie dostępu do nowych narkotyków tzw. „środków zastępczych” orzeczono o przepadku na rzecz Skarbu Państwa i zniszczeniu 457 sztuk „dopalaczy”, a 1 osobie wymierzono karę pieniężną w wysokości 20 000 zł z tytułu wprowadzania do obrotu na terytorium RP środków zastępczych.

Realizując zadania nadzоровe przeprowadzano jednocześnie działania kontrolne i promocyjne dotyczące przestrzegania zakazu palenia tytoniu w tym również papierosów elektronicznych. W skali roku nałożono jeden mandat za nieprzestrzeganie ww. zakazu. W ramach działań promocyjnych przeprowadzano rozmowy z pracodawcami, kadrą kierowniczą i pracownikami zakładów mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i korzyści wynikających z „uwolnienia” środowiska pracy od dymu tytoniowego. Ponadto informowano pracodawców o nowelizacji przepisów prawa tj. zakazie palenia e-papierosów w miejscach do tego niewyznaczonych.

5. SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Zadania

- Nadzór nad warunkami do utrzymania higieny w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych.
- Nadzór nad warunkami do utrzymania higieny w żłobkach i klubach dziecięcych.
- Nadzór w celu zapobiegania wszelkim zagrożeniom fizycznym, chemicznym i biologicznym wynikającym ze specyfiki pracy ucznia we wszystkich typach szkół, ze zwróceniem szczególnej uwagi na:
 - ocenę zgodności mebli szkolnych z Polską Normą oraz dostosowanie mebli (stoły i krzesła) do wzrostu uczniów,
 - ocenę tygodniowego rozkładu zajęć uczniów,
 - prawidłowe oświetlenie stanowiska pracy ucznia,
 - warunki organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą,
 - gospodarkę substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach,
 - warunki do prawidłowej organizacji zajęć wychowania fizycznego.
- Nadzór nad placówkami wypoczynku zimowego oraz letniego dzieci i młodzieży.

Na terenie Olsztyna znajdowały się ogółem **432** placówki oświatowo - wychowawcze, w tym:

- placówki stałe – **226** (w tym zespoły),
- obiekty sezonowe – **206** turnusów wypoczynku zimowego i letniego.

Skontrolowano **250** placówek, w tym 53 sezonowe (wypoczynek), przeprowadzono 315 kontroli, w tym 56 dotyczyło wypoczynku.

Podczas przeprowadzonych w roku sprawozdawczym kontroli nieprawidłowości techniczno-sanitarne stwierdzono w około 10% nadzorowanych placówek stałych.

Stan sanitarno-techniczny placówek ulega ciągłej poprawie. Gmina Olsztyn jak i niepubliczne organa prowadzące dokonują remontów bieżących i kapitalnych. Pomimo uzyskania wielu sukcesów w tym obszarze, występuje w dalszym ciągu konieczność poprawy w niektórych placówkach m.in. pomieszczeń do nauki, sanitariatów, korytarzy szkolnych, zapewnienia właściwych parametrów oświetlenia sztucznego pomieszczeń do nauki, właściwej nawierzchni boisk i placów rekreacyjnych.

Ocenie naszej podlega również rozkład zajęć uczniów, dostosowanie mebli (stoły, krzesła) do wzrostu dziecka oraz oświetlenie stanowiska pracy.

Warunki pracy ucznia w szkole mają wpływ na jego zdrowie i rezultaty nauczania - uczenia się, dlatego personel szkoły obowiązany jest do stworzenia prawidłowych warunków i odpowiedniej organizacji pracy ucznia. Zadaniem naszym jest nadzór nad higieną procesów nauczania. Sprawowanie nadzoru w tym zakresie ma na celu ochronę zdrowia dziecka/ ucznia

przed ujemnymi zjawiskami związanymi z pobytem dziecka w szkole i innej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

O prawidłowej konstrukcji tygodniowego rozkładu zajęć ucznia decyduje zasada równomierności rozłożenia zajęć lekcyjnych w ciągu tygodnia nauki. Na ocenę składa się czas rozpoczynania zajęć lekcyjnych oraz różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy dniami tygodnia. W obu przypadkach zalecane jest, aby ta różnica nie była większa niż 1 godzina. W większości szkół poddane ocenie plany lekcji konstruowane były prawidłowo. Nieprawidłowości stwierdzono w 2 szkołach (spowodowane były brakiem wystarczającej liczby pomieszczeń do nauki i koniecznością wprowadzania zmianowości) wszczęto postępowanie administracyjne, wyegzekwowano poprawę. W Olsztynie 20 szkół pracuje w systemie zmianowym.

Wielogodzinne przebywanie uczniów w szkole wymaga zapewnienia im odpowiedniego stanowiska pracy. Dla każdego ucznia o określonym wzroście i określonej wysokości podkolanowej powinno być dostosowane odpowiednie krzesło i stół. Prawidłowość dostosowania mebli do wzrostu uczniów ocenia się na podstawie Polskiej Normy. Co roku ocenie poddaje się ok. 15-20% stanowisk pracy przedszkolaka/ucznia. Badaniom podlegają uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz dzieci przedszkolne. Dostosowanie mebli do wzrostu dzieci utrzymuje się na stałym, dość dobrym poziomie. Odsetek stwierdzonych nieprawidłowych stanowisk w placówkach miasta Olsztyna w 2017 r. wynosi średnio ok. 9,6%. W 2017 r., w związku ze stwierdzeniem zaniedbań w zakresie dostosowania mebli do wzrostu dzieci postępowanie prowadzono w 3 przedszkolach na terenie Olsztyna, w ciągu roku w jednym obiekcie uzyskano poprawę.

Oświetlenie pomieszczeń szkolnych powinno zapewnić wygodę widzenia, czyli zdolność rozróżniania szczegółów bez nadmiernego zmęczenia wzroku, umożliwić sprawne czytanie, pisanie. Zgodnie z zaleceniami Polskiej Normy natężenie oświetlenia sztucznego w polu zadania na płaszczyźnie ławki powinno wynosić co najmniej 300 lx, w polu zadania na płaszczyźnie tablicy co najmniej 500 lx. Wymagana jest też dobra równomierność oświetlenia w polu zadania. Bardzo ważne jest również unikanie efektu olśnienia. Szczególnie istotne jest to w przypadku oświetlania stanowisk z komputerami. Analiza przeprowadzonej oceny natężenia oświetlenia sztucznego w placówkach oświatowo-wychowawczych (głównie przedszkola i szkoły) wskazuje na konieczność ciągłego monitorowania tego czynnika w salach zajęć dla dzieci. Należy również stwierdzić, że szkoły posiadają obecnie dość dobre oświetlenie na płaszczyźnie stołów uczniowskich, natomiast więcej problemów stwarza oświetlenie tablic. W 2017 r. uzyskano poprawę oświetlenia sztucznego w żłobku, przedszkolu oraz gimnazjum. W wyniku przeprowadzonych badań wszczęto postępowanie administracyjne na poprawę oświetlenia sztucznego w dwóch przedszkolach. Trwa wszczęte w latach poprzednich postępowanie na poprawę oświetlenia w 6 placówkach.

We wszystkich placówkach szkolnych Olsztyna zapewniono opiekę pielęgniarską, w 9 szkołach jest jednak tylko doraźna.

Jednym z problemów higieniczno-zdrowotnych zgłaszanych przez rodziców oraz dyrektorów szkół i przedszkoli jest wszawica. W 2017 r. otrzymano łącznie 17 zgłoszeń przypadków wszawicy w szkole/przedszkolu, w tym 12 na terenie Olsztyna. Przeprowadzono rozmowy z dyrektorami szkół na temat możliwości i sposobu postępowania w tej sytuacji. W większości przypadków poinformowano o problemie również służby medyczne sprawujące opiekę na danym terenie. Na stronie internetowej tut. urzędu umieszczono materiały instruktażowe dotyczące postępowania w przypadku stwierdzenia obecności tych insektów. Należy tu zaznaczyć, że w świetle obowiązujących przepisów wszawica nie jest zaliczana do chorób zakaźnych ujętych w załączniku do obowiązującej ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2016 r., poz. 1866 z późn. zm.), zatem powiatowy inspektor sanitarny nie ma możliwości

wydania stosownej decyzji administracyjnej. Działania higieniczne przeciw wszawicy winny być podjęte przez rodziców, opiekunów lub placówki, w których przebywają dzieci, kierując się dobrem dziecka chorego i innych dzieci uczęszczających do szkoły.

Prowadzony jest też nadzór nad gospodarką substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach dotyczący zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie stosowania niebezpiecznych substancji i preparatów chemicznych (takich jak karty charakterystyki substancji chemicznych, środki ochrony indywidualnej dla nauczyciela i ucznia, środki do udzielania pierwszej pomocy, właściwe oznakowanie substancji i preparatów chemicznych).

Pracownicy dokonywali oceny warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w placówkach. Wychowanie fizyczne to wszelkie działania mające na celu przygotowanie jednostki do zbiorowego życia: kształtowanie sprawności fizycznej, kształtowanie umiejętności ruchowych, zdobywanie wiedzy o zdrowiu, kształtowanie postaw prospołecznych. Do pełnej realizacji programu wychowania fizycznego niezbędne jest zaplecze sportowe. Na terenie Olsztyna znajduje się 28 szkolnych bloków sportowych z pełnym zapleczem (23% szkół).

Na terenie całego powiatu w 2017 r. zgłoszono ogółem 437 turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży, co daje większą o 31 turnusów liczbę w odniesieniu do roku ubiegłego. Z tej liczby w Olsztynie zorganizowano 213 turnusów, zostało przeprowadzonych 55 kontroli w placówkach, w których wypoczywało 2162 dzieci.

IV. SEKCJA ZAPOBIEGAWCZEGO NADZORU SANITARNEGO

Sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wynikające z art. 3 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej ma na celu zapewnienie na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego oraz planowania i realizacji inwestycji właściwego stanu sanitarno - zdrowotnego w obiektach w taki sposób, aby w trakcie eksploatacji tych obiektów nie powodowały one zagrożeń i uciążliwości dla zdrowia ludzi.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie dokonywał uzgodnień dotyczących zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków przestrzennych, opiniował projekty ww. dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Ponadto zajmował stanowiska w toku postępowań dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięć kwalifikowanych do mogących znacząco oddziaływać na środowisko przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przez właściwy organ, o konieczności lub braku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. W procesie inwestycyjnym, na etapie projektowania obiektów budowlanych lub ich części, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie uzgadniał projekty budowlane i technologiczne inwestycji. Następnie uczestniczył w dopuszczeniu do użytkowania w zakresie spełnienia wymogów higieniczno-sanitarnych.

W 2017 r. w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano 379 stanowisk dla spraw dotyczących terenu miasta Olsztyna, przeprowadzono 123 kontrole.

V. SEKCJA PROMOCJI ZDROWIA I OŚWIATY ZDROWOTNEJ

Zadania

- Inicjowanie, organizowanie, prowadzenie oraz koordynacja i nadzór nad działalnością oświatowo-zdrowotną w podległych placówkach ze szczególnym uwzględnieniem edukacyjnych programów o tematyce zdrowotnej proponowanych przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Olsztynie.
- Współpraca z władzami lokalnymi, instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

Realizacja ogólnopolskich interwencji programowych na terenie miasta Olsztyna

Program edukacyjny pt. „Trzymaj Formę!” realizowany metodą projektu.

Program ma na celu edukację w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej i ich rodzin przez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, opierając się na odpowiedzialności indywidualnej i wolnym wyborze jednostki. Ogółem działaniami programowymi objęto 6107 osób.

Program był kierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych, ich rodziców i nauczycieli. Zrealizowało go 12 szkół podstawowych oraz 9 gimnazjów. Jego realizacja odbywała się w czasie trwania zajęć lekcyjnych oraz pozalekcyjnych wykraczających poza podstawę programową. Uczniowie układali jadłospisy, obliczali BMI, oceniali własną aktywność fizyczną i styl życia, wykonywali prace plastyczne, prezentacje multimedialne, przygotowywali potrawy: sałatki, surówki, kanapki, uczestniczyli w wykładach, pogadankach, prelekcjach, debatach prozdrowotnych, zawodach sportowych, rajdach pieszych i rowerowych, wyjazdach na basen, lodowisko. Rodziców informowano o realizacji programu podczas ogólnych zebrań w szkole lub w poszczególnych klasach, w trakcie imprez prozdrowotnych oraz za pośrednictwem strony internetowej szkoły. Wielu z nich aktywnie uczestniczyło w realizacji programu wspierając zaplanowane działania m.in. rzeczowo i finansowo.

Promowanie idei zdrowego stylu życia jest ważnym elementem edukacji prozdrowotnej. W szkołach realizujących program po raz pierwszy pojawiło się wiele pomysłów dotyczących dalszej realizacji programu, udoskonalenia prowadzonych działań oraz rozszerzenia zasięgu jego oddziaływania. Z kolei w szkołach, które realizowały program przez kolejny rok szkolny zaobserwowano korzystne zmiany w sposobie odżywiania się uczniów. Uczniowie chętniej sięgają po kanapki, jogurty i owoce. Koordynatorzy oceniają program pozytywnie i są przekonani, że powinien być kontynuowany w przyszłym roku szkolnym.

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.

Celem programu jest zwiększenie świadomości społeczeństwa

na temat szkodliwego wpływu substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Ogółem programem objęto 3645 osób. Działania kierowane były do uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników/opiekunów w placówkach letniego wypoczynku oraz ogółu społeczeństwa m.in. podczas imprez prozdrowotnych. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 134 placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach służby zdrowia w Olsztynie. W ramach przeciwdziałania uzależnieniom w szkołach ponadgimnazjalnych realizowano program edukacyjny pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość”. Realizowały go 2 szkoły ponadgimnazjalne.

Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce.

Celem programu jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu w Polsce poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy poprzez zwiększenie odsetka osób, które nigdy nie wypaliły żadnego papierosa.

Odbiorcami programu są:

- dzieci z najmłodszej grupy wiekowej - grupa docelowa 8-10 lat,
- dzieci, które nie eksperymentują z papierosami - grupa docelowa 13-15-lat,
- osoby wchodzące w dorosłe życie – grupa docelowa 20-29 lat.

Ogółem programem objęto 2299 osób.

Program Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”.

Cele główne programu to:

- wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy;
- zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń.

Cele szczegółowe:

- wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych źródeł dymów,
- wykształcenie umiejętności rozpoznawania różnych dymów, „wydobycie” dymu papierosowego,
- zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego,
- zwiększenie wiedzy na temat skutków palenia papierosów,
- zwiększenie wrażliwości dzieci na miejsca, w których mogą być narażone na dym.

**Program przedszkolnej
edukacji antytytoniowej
„Czyste powietrze wokół nas”**

Program był kierowany do rodziców i dzieci 5-6 letnich w przedszkolach oraz nauczycieli i realizowano w 23 przedszkolach w Olsztynie. Programem objęto 1946 dzieci i ich rodziców. Dzieci nauczyły się, jak sobie radzić w sytuacjach, gdy osoby dorosłe palą w ich obecności, podniosły poziom wiedzy z zakresu szkodliwości dymu oraz biernego palenia na ich zdrowie, deklarowały, że jako osoby dorosłe nie będą paliły papierosów. Bardzo chętnie śpiewały piosenkę o Dinusiu – maskotce programu, robiły własne znaki zakazu palenia. W trakcie zajęć opowiadały o swoich spostrzeżeniach związanych z paleniem papierosów przez osoby dorosłe np.: sąsiadów, rodziców, starsze rodzeństwo. Rodzice chętnie brali czynny udział

w realizacji programu, deklarując nie narażać dzieci na bierne palenie. Realizatorzy i uczestnicy ocenili program pozytywnie.

Program edukacji antytytoniowej „Bieg po zdrowie”.

Celem programu jest zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów.

Program skierowany był do uczniów kl. IV szkół podstawowych w Olsztynie oraz ich rodziców. Zrealizowało go 10 szkół. Ogółem programem objęto 417 dzieci i ich rodziców.

Krajowy Program Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV.

Celem programu jest ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażeń HIV.

Program był kierowany do szerokiej grupy odbiorców w tym głównie osób dorosłych, młodzieży oraz pracowników służby zdrowia.

Tematyka wzbudzała zainteresowanie szczególnie w grupie młodzieży tym bardziej, że podczas prowadzonych działań edukacyjnych uwzględniana była również tematyka dotycząca innych chorób przenoszonych drogą płciową oraz profilaktyka WZW typu A, B i C. Ogółem działaniami objęto 973 osoby.

Realizowano także ogólnopolskie kampanie edukacyjne/akcje profilaktyczne:

- „Jeden test. Dwa życia. Zrób test na HIV. Dla siebie i swojego dziecka” kierowana do kobiet w ciąży i planujących macierzyństwo,
- „Daj szansę swojemu dziecku. Nie daj szansy AIDS” - kierowana przede wszystkim do kobiet planujących macierzyństwo i oczekujących dziecka,
- „Znam rekomendacje PTN AIDS. Zalecam test na HIV” – kierowana przede wszystkim do lekarzy ginekologów oraz lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarek i położnych, a przez te grupy zawodowe – do ogółu społeczeństwa,
- „Mam czas rozmawiać” kierowana do rodzin wielopokoleniowych, a więc do osób w różnym wieku i z różnymi doświadczeniami życiowymi, których zakażenie HIV i innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową może także dotyczyć.

Akcja „Moje dziecko idzie do szkoły”.

Celem głównym jest ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych uczniów.

Cele szczegółowe:

- podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia,
- uświadomienie rodzicom ich roli w kształtowaniu prawidłów prozdrowotnych dzieci,
- przekonanie rodziców o słuszności działań profilaktycznych i w szkole i w domu.

Program kierowany był do rodziców i uczniów kl. I szkół podstawowych. Zrealizowało go 4 szkoły podstawowe w Olsztynie. Ogółem działaniami objęto 408 osób.

Realizacja interwencji nieprogramowej przebiegała zgodnie z jej założeniami. Rodzice i dzieci czynnie uczestniczyli w zajęciach. Według realizatorów akcja jest godna uwagi – wspomaga nauczycieli i rodziców w prawidłowej opiece nad dzieckiem i jego nauce oraz kształtowaniu nawyków zdrowego stylu życia. Treści programowe przyczyniły się do wzbogacenia i usystematyzowania nabytych wcześniej oraz w trakcie realizacji programu przez uczniów wiadomości i umiejętności. Uczniowie znają zasady higieny pracy, wiedzą, na czym polega prawidłowe żywienie i jak należy dbać o higienę przygotowywania posiłków oraz higienę osobistą.

Światowy Dzień Zdrowia – pod hasłem „Depresja – porozmawiajmy o niej

Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 273 placówkach nauczania i wychowania oraz placówkach służby zdrowia w Olsztynie. Ogółem akcją objęto 308 osób.

Zimowy i letni wypoczynek

Cel akcji to:

Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży z zakresu zasad bezpieczeństwa podczas wypoczynku (tematyka: grypa, zatrucia pokarmowe, wścieklizna, choroby przenoszone przez kleszcze, bąblowica, wszawica, dopalacze, profilaktyka HIV/AIDS, Barszcz Sosnowskiego, skutki zdrowotne wynikające z nadmiernego promieniowania ultrafioletowego i inne w zależności od potrzeb).

Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 42 placówkach letniego wypoczynku, 17 placówkach zimowego wypoczynku oraz 5 dyżurujących przedszkolach w Olsztynie. Ogółem działaniami objęto 2752 osoby.

Profilaktyka grypy.

Celem akcji jest zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zapobiegania grypie sezonowej. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 178 placówkach nauczania i wychowania, 17 placówkach zimowego wypoczynku oraz 82 placówkach służby zdrowia w Olsztynie. Ogółem działaniami bezpośrednimi objęto 650 osób.

„Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach”.

Celem akcji jest zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat zagrożenia oporności na antybiotyki oraz racjonalnego stosowania antybiotyków. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 60 placówkach nauczania i wychowania oraz 17 placówkach zimowego wypoczynku w Olsztynie. Ogółem działaniami objęto 261 osób.

Przeciwdziałanie wszawicy.

Celem akcji jest zwiększenie świadomości na temat profilaktyki wszawicy oraz ograniczenie jej rozprzestrzeniania. Działania informacyjno-edukacyjne prowadzono w 15 placówkach nauczania i wychowania oraz 47 placówkach letniego wypoczynku w Olsztynie. Działaniami objęto 2939 osób.

ZADANIA DLA PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ NA 2018 ROK.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Olsztynie w 2018 r. będzie realizował zadania statutowe i pozastatutowe w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych w środowisku oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym zakaźnych, społecznych (cywilizacyjnych) i zawodowych.